Dames en heren,

Voordat we afsluiten wil ik u nog iets meegeven.

Zeventig jaar geleden besloot een kleine groep mensen dat ze niet langer wilden zwijgen.

Hun strijd, voortkomend uit persoonlijk leed, groeide uit tot iets dat groter werd dan zijzelf.

Vanuit hen kregen wij een opdracht mee, samengevat in de woorden ‘Nooit Meer Auschwitz’.

Die opdracht is niet van het Nederlands Auschwitz Comité alleen, maar van ons allemaal.

De generatie die de Sjoa zelf heeft meegemaakt, is nu bijna verdwenen.

Wat zij ons meegeven is de vraag: kijk wat de geschiedenis ons te zeggen heeft, en doe daar iets mee.

Het begint soms heel dichtbij. Door niet weg te kijken. Door vragen te stellen.

Door op te komen voor iemand die wordt buitengesloten.

Door je uit te spreken wanneer mensen worden weggezet vanwege hun afkomst, hun geloof of hun identiteit.

Door zelf te proberen het goede te doen. Keer op keer.

Ik droom van een samenleving waarin het Auschwitz Comité helemaal niet meer nodig is.

Een samenleving waarin mensen zich veilig, vrij en gerespecteerd voelen en racisme en uitsluiting niet meer voorkomen.

Dat zal nog verdomd lastig worden – dat geef ik onmiddellijk toe – maar alsjeblieft, laten we er wel altijd naar blijven streven, eraan blijven werken.

Ik hoop dat wij over tien, twintig of dertig jaar opnieuw samen kunnen komen en kunnen zeggen: we hebben niet alleen het verleden geëerd, maar ook iets betekend voor de toekomst.

Dat zou voor mij de mooiste betekenis zijn van dit zeventigjarig jubileum.

De geschiedenis kunnen we niet veranderen. De toekomst ligt wel in onze handen.

Ik nodig u uit om die verantwoordelijkheid met ons te blijven dragen.

Dank u wel dat u vandaag bij ons bent. Uw steun betekent heel veel voor ons.